

בלבול זכרים של כנימה קימחית מס' 5

החוקר האחראי: דר' רקפת שרון

רקע ותיאור הבעיה:

קמחית הגפן (*Planococcus ficus*) גורמת בכרמים לנזק קשה. הנזק הישיר משמעותי בעיקר לענבי מאכל. הנזק העקיף נובע בהיות הכנימה נשאית של וירוסים הגורמים למחלת קיפול העלים (leafroll) ולמחלת ניקרונוט. וירוסים אלה מהווים כיום בעיה בכרמים בישראל, יין ומאכל, בהתאמה ופוגעים בכמות היבול ובטיבו. יעילות החומרים להדברת קמחית הגפן פוחתת. שימוש בשיטת "בלבול זכרים" המקובל בקבוצות חרקים אחרות יכול להוות חלק מהפתרון בהדברת הקמחית.

מטרת המחקר:

בחינת השימוש בשיטת "הבלבול" להדברת קמחית הגפן- השפעת הבלבול ביישום רב שנתי, השפעת ריכוזים שונים של נדיפיות הבלבול.

מועד התחלת ומועד סיום התכנית: 2011 - 2008

מהלך המחקר ושיטות העבודה

עבודה בכרמים מסחריים לניסוי: שלושה כרמים ליין שלושה כרמים של ענבי מאכל. נערכים שני ניסויים כאשר כל ניסוי בוחן היבט שונה.

1. יעילות בלבול בחלקות גדולות במינונים שונים- מטרת הניסוי לבחון את יעילות הבלבול

בשטחים גדולים בשלושה מינונים שונים.

אתרי ניסוי- 3 כרמים של ענבי מאכל- ערוגות, עמק קדש (מהדרין), לכיש. גודל חלקת ניסוי 30 דונם והיא חולקה לשלוש חלקות משנה של 10 דונם עם המינונים השונים ובסמוך ביקורת של 10 דונם. המינונים שנבדקים: מינון מומלץ (65 לדונם), מינון $1.5X$ (100 לדונם) ומינון נמוך (30 לדונם). הניסוי נעשה בשלוש חזרות- כל כרם מהווה חזרה.

2. השפעת מספר שנות שימוש בבלבול על יעילות ההדברה- מטרת הניסוי הינה לבחון האם

קיימת השפעה מוגברת של שיטת הבלבול לאחר מספר שנות טיפול.

אתרי הניסוי- דלתון (15 דונם). מהדרין (20 דונם). אודם (10 דונם). בכל אחד מהכרמים חלקה בה יושם הבלבול ב-2010 ויושם שוב ב- 2011 וחלקה בה יושם הבלבול ב- 2011 בפעם הראשונה. גודל חלקת טיפול 5 דונם פרט לכרם מהדרין בו גודל חלקת טיפול הוא 10 דונם. הניסוי נעשה בשלוש חזרות- כל כרם מהווה חזרה. בכל אחד מהניסויים, בכל חלקה טיפול הוצבו 3 מלכודות זכרים שנבדקות אחת לשבועיים. בכל אחד מהניסויים, בכל חלקה טיפול נערך מיפוי נוכחות קמחיות.

המדדים שנבדקים

ניטור לנוכחות הקמחית בחלקות הטיפול והביקורת כמדד ליעילות ההדברה. מספר ההטלות כמדד להצלחת ההזדווגות. בסיום העונה יבדקו אשכולות לנוכחות קמחיות בחלקות הטיפול והביקורת כמדד ליעילות ההדברה. משקל וכמות חומר בנדיפיות כמדד לקצב שחרור הפרומון מנדיפיות הבלבול וכמדד לפעולת הנדיפית. מספר זכרים על לוחיות הדבק מכל חלקה כמדד ליעילות בלבול.

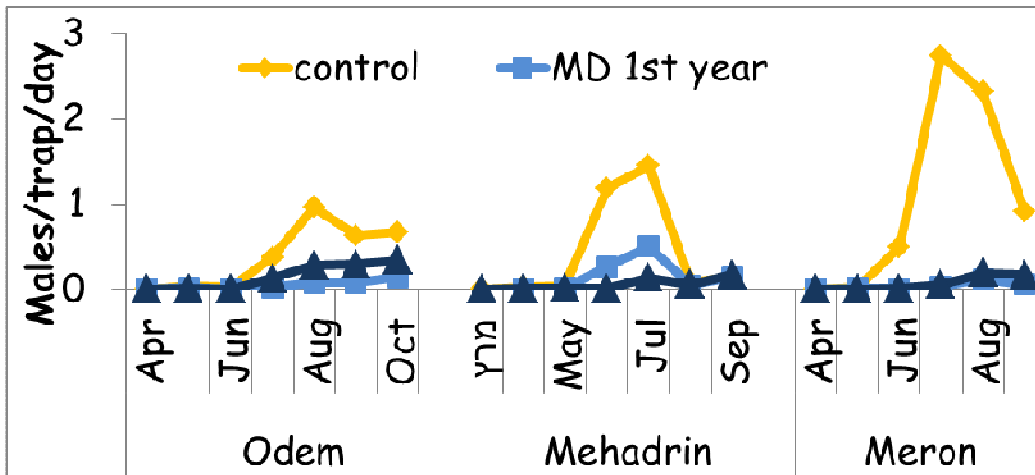
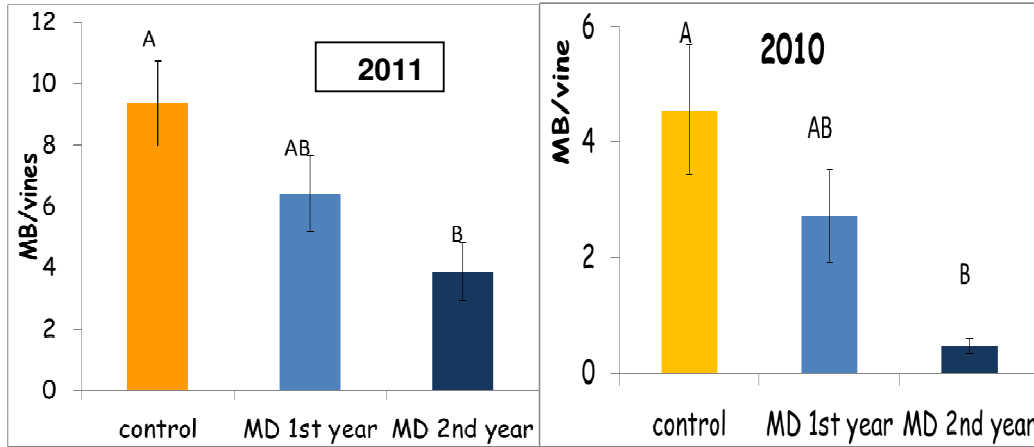
תוצאות:

1. בבדיקת המינונים השונים לא נראתה השפעה של המינון - נוכחות קמחיות גבוהה בחלק

מחלקות הניסוי בהן יעילות הבלבול היתה נמוכה מנעה אפשרות להתייחס להשפעת

המינון כניסוי ולכן יש תצפיות ממספר מקומות בלי אפשרות להשוואה. נבדקת נוכחות קמחית ההדר כהסבר אפשרי להעדר יעילות בחלק מהכרמים.

2. נמצא שבשנת היישום הראשונה השפעה לא עקבית- לעיתים יעילה ולעיתים ללא השפעה כלל. לעומת זאת בשנת היישום השניה ישנה השפעה מובהקת לבלבול.



מסקנות והמלצות להמשך המחקר - לבחון את השיטה ברמה אזורית בשטחים של מאות דונמים.